

Ketil Bjornstad - Devotions

Napsal Ing. Valdemar Navrátil

Friday, 23 May 2008

Narodil se v roce 1952 v Norsku, klasickou hru na piano studoval v Oslo, Paříži a Londýně. Již od roku 1969 působil jako sólista u filharmonie v Oslo. Ač ovlivněn Milesem Davisem, rozhodl se pro vlastní cestu k jazzu. První krůčky společně s Arildem Andersenem a Jonem Christensenem činí v roce 1973. Od začátku 90tých let, kdy již nahrává pro ECM, začíná jeho spolupráce s kontrabasistou Davidem Darlingem a kytaristou Terje Rypdalem. Společně nahrávají taková alba jako The Sea 1 a 2, The River, Epigraphs a další, na nichž je výhradním autorem hudby. Celá jeho tvorba se odvíjí v duchu sentimentálních nálad, příjemné kompozice rozehřívající nejen tělo, ale i ducha. Možná i proto byly některé použity pro dokreslení obrazu k filmům, ač nebyly komponovány jako filmová hudba. Představíme si poslední řadový počín z roku 2007 pod názvem Devotions.

Album je nahráno v Rainbow studiu s J.E.Kongshaugem, realizátorem většiny CD firmy ECM, spoluhráči tentokrát byli Arild Andersen - kontrabas, Aleks Riele - bicí a Wolfgang Puschnig - saxofon a především flétna. Trvá 77 minut a dá se rozdělit na 3 části. Deset prvních témat popisuje intimní stavy a vyznání autora, melodické linky jsou nahrány s delikátní pečlivostí. Upoutají nás mimo jiné až neskutečně romantické tóny kontrabasu, který je přítomný v pokoji, nebo činely, metličky a flétna imitující vítr v dáli a navozující atmosféru moře a tajemného severu.

Druhou část tvoří suite Dance of Life, která je věnována třem obrazům norského malíře Edvarda Muncha. Ta nabízí pomalé, tklivé tóny flétny plné barev, rychlejší až naříkající saxofon, nebo superrychlé sólo kontrabasu.

Poslední tři témata, ve velmi pomalém až dojemném duchu, či pouze s flétnou a klavírem, to jsou miniatury, spíše k zamyšlení a zastavení se. Je to skvělé album pro poslech před usínáním, odpočinkem, uklidněním. Celé je velmi pomalé a vyvolává představy severské krajiny klidné i divočejší, a moře studeného, někdy temného, jindy jasného. Jednotlivé tóny jsou lehké jako pápěří vznášející se v lehkém vánku, za občasného poryvu větru. Melodie a motivy jsou jednoduché až oddechové, ale velmi působivé, umocněné krásně podmalovanými perkusemi a kontrabasem. A to oboje je opravdu pastvou pro uši, můžeme si vychutnat každý dopad paličky na činel, bubínek či zvoneček, vše velmi jemné, barevné a přesně lokalizované v trojrozměrném prostoru. Fascinující je i velmi hluboký, měkký, plný a krásně barevný zvuk kontrabasu, jehož táhlé a dlouhé tóny jsou rovněž přesně usazeny na svém místě.

Velmi mi připomíná kontrabas L.Danielssona nebo D.Darlinga, jakže to ti severáni dělají? Hlavní sólové nástroje, piano, flétna a saxofon, které se pravidelně střídají v sólových partech, nezůstávají v ničem pozadu. Flétna nebo saxofon jsou přítomné v poslechovém prostoru, výborně lokalizované, hýřící nuancemi barev a zvuků. Piano hlavního protagonisty celého projektu zní plně a barevně, není ani trošku agresivní, můžeme vnímat jednotlivé dopady prstů na klaviaturu a být tak u vzniku celé té krásně melancholické a sentimentální nálady. Myslím, že zvuková kvalita nahrávky je ve všech směrech výborná a vyvážená.

Máme zde další důkaz toho, jak je poměrně subtilní norská jazzová scéna rozmanitá a dynamická a jak dokáže v hudbě vyjádřit vztah k prostředí ve kterém vzniká a působí. Těm, kterým by se toto CD zalíbilo, bych ještě doporučil poslech již zmiňovaného The Sea, které přinese rozmanitost v chování mořských vln a přírodních živlů až do jejich domovů, nebo The River, se kterým sami projdou cestou od pramene řeky až k jejímu ústí. Tak dokonalou iluzi dovedou tyto alba vytvořit, to vše jen pomocí hudby. Co víc si přát!

Hi-Fi Hlasy 9/10